

GAZİ ÜNİVERSİTESİ MERKEZ KÜTÜPHANESİ

Özden DEMİRCİOĞLU * ve Nur DİZMAN **

Gazi Üniversitesi 1982 tarih ve 2809 sayılı yasa ile kurulmuş olup; 14 fakülte, 5 yüksekokul, 9 meslek yüksekokulu, 35 araştırma merkezi ve 5 enstitüden oluşmaktadır. 50 bini aşan öğrenci sayısı, 3 bini geçen öğretim elemanı sayısı (Gazi Üniversitesi, 2007) öğrenci başına düşen öğretim elemanı sayısında dünya ortalamasını yakalayabilmiştir. Aynı yıldan itibaren Gazi Üniversitesi Merkez Kütüphanesi de Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı bünyesinde hizmetlerini sürdürmektedir.

Kütüphane, Gazi Üniversitesi'nin eğitim - öğretim ve araştırma faaliyetlerini desteklemek amacıyla kurulmuş olup; kurulduğu günden itibaren kullanıcıların bilgi gereksinimlerini eksiksiz ve hızlı bir şekilde karşılamaya devam etmektedir. Merkez Kütüphane, 1982 yılından 2004 yılına kadar İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (İ.İ.B.F.) bahçesinde bulunan 2000 m²lik binasında hizmetlerini sürdürmüştür. 27 Mayıs 2004 tarihinden itibaren Gazi Üniversitesi Rektörlük Kampüsü içinde bulunan 11.000 m²lik yeni binasında hizmet vermeye başlanmıştır (Merkez Kütüphane tanıtım, 2007).

Bir devlet üniversitesi için hatırı sayılır bir koleksiyona sahip olan kütüphanemizin 2006 yıl sonu itibariyle koleksiyon durumu şöyledir;

- 167.849 adet kitap
- 11.819 adet yüksek lisans
- 46.232 adet kitap dışı materyal
- 709 adet yabancı süreli yayın
- 612 adet Türkçe süreli yayın
- 64.649 adet ciltli dergi
- 24.013 adet elektronik dergi
- 25 adet tam metin, 10 adet bibliyografik olmak üzere toplam 35 adet çevrimiçi veri tabanı.

* Okutman. Gazi Üniversitesi Merkez Kütüphanesi, Ankara
(ozdend@gazi.edu.tr)

** Uzman. Gazi Üniversitesi Merkez Kütüphanesi, Ankara
(dizmannur@gazi.edu.tr)

Kütüphane koleksiyonuna her yıl 10.000 ila 15.000 civarında kaynak eklenmekte ve bunların kayıtları MARC21 formatına göre çevrimiçi kataloğa aktarılmaktadır. BLISS Kütüphane Otomasyon Sistemi'ni kullanan Merkez Kütüphanede Sosyal Bilimler-Fen-Teknoloji alanındaki kitaplar için Library of Congress Sınıflama Sistemi (LC) ve konu başlıkları kullanılırken, Sağlık Bilimleri (Tıp-Diş Hekimliği-Eczacılık) alanındaki kitaplar için National Library of Medicine Sınıflama Sistemi (NLM) ve konu başlıkları (MESH) kullanılmaktadır. Ayrıca konu başlıklarının Türkçeye uyarlanmış karşılıkları da verilmektedir.

2005 yılında kütüphanemiz bütçesi 2.290.209,73 YTL olup; bütçenin dağılımı aşağıda verilmiştir;

Abone	: 637.015,83 YTL
Elektronik	: 662.430,56 YTL
Kitap	: 973.029,49 YTL
Görüntülu Yayınlar	: 17.683, 85 YTL

2006 yılında ise kütüphanemize ayrılan bütçe 2 Milyon YTL olmuştur.

Dünyada yılda yaklaşık 2.5 milyon makalenin yayınlandığı (Açık Erişim, 2006) günümüz enformasyon çağında, Gazi Üniversitesi Merkez Kütüphanesi deneyimli ve yetişmiş elemanlarıyla, basılı ve elektronik yayıncılığı yakından takip ederek bilimsel araştırma sonuçlarını geniş kitlelere ulaştırmaktadır. Kullanıcı memnuniyetinin her şeyden önce geldiği Merkez Kütüphanede; bir daire başkanı, on iki uzman, iki okutman, bir araştırmacı, yirmi dört memur olmak üzere toplam kırk personel bulunmaktadır.

Gazi Üniversitesi Merkez Kütüphanesi, bilgiye ulaşmak isteyen tüm bilgi serüvencilerinin zamandan ve mekândan bağımsız olarak bilgiye erişmelerini sağlar. Bunun için sürekli olarak kendini geliştirmekte, yenilikleri güncel olarak takip etmekte ve verdiği hizmetleri çağın gereklerine hazır hale getirmektedir.

Merkez Kütüphane, üniversitede bilgiye gereksinim duyan araştırmacıların ve kullanıcıların bilimsel literatüre hızlı ve doğru bir şekilde ulaşmalarını sağlamak için, bilgi teknolojisi alt yapısını sürekli yenileyerek; araştırma sürecini kısaltmaktadır. Buna bağlı olarak kullanıcılarına sunduğu, 29 adet bilgisayar ile çevrimiçi katalog taraması için olanak

sağlayıp, 200 bilgisayar kullanım kapasitesi ve kablosuz İnternet bağlantısı ile teknolojik alt yapısını destekleyerek güncel bilgiyi sunmaktadır.

Gazi Üniversitesi Merkez Kütüphanesi, yapılan araştırma sonuçlarına İnternet ortamında ücretsiz olarak erişim sağlanması ve bilgi paylaşımının (Açık Erişim, 2006) gerçekleştirilebilmesi için, araştırmacıların makalelerini yayınladığı dergilere abone olsun ya da olmasın, konferans bildirilerine, tezlere ve araştırma raporlarına İnternet üzerinden ücretsiz olarak erişimi sağlayan "Açık Erişimi" desteklemektedir. Bu çerçevede kullanıcılarını bilgilendirerek, hizmet verdiği akademisyenlerin yayınlarını açık erişimli dergilere göndermeleri için yönlendirmektedir. Bu amaçla Gazi Üniversitesi Bilgi İşlem Daire Başkanlığı ile Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı işbirliği çerçevesinde yazılım programı oluşturulmuş, açık arşiv çalışmalarına başlanılmıştır.

Gazi Üniversitesi Merkez Kütüphanesi, bilimsel araştırma sonuçlarını ulaştırdığı araştırmacılarının kendi bilimsel çalışmalarını, bilim dünyasına duyurmak için köprü görevini üstlenmiştir. Bu amaçla, akademisyenlerimize ait atıflar sürekli olarak izlenmekte, güncellenmekte ve duyurulmaktadır. Yapılan araştırmalara göre, dünyada 2001 yılında toplam 1 milyon 58 bin yayın üretilirken, 24. sırada olan Türkiye'nin, üretilen bilimsel yayınlara katkısının binde 6 oranında olduğu ortaya çıkmıştır (Ak ve Gülmez, 2004). 2006 yılında Web of Science'daki yayın sıralamasında Türkiye 178 ülke arasında 3.450 yayın sayısı ile 18. sırada yer almıştır. 2005 yılında Türkiye'de üniversite sıralamasında ise Gazi Üniversitesi yayınladığı 777 makale ile 4. sırayı almış; 2006 yılı ilk 6 ayı içinde ise 154 makale sayısı ile yine 4. sıradaki yerini korumaya devam etmektedir (ULAKBİM, 2006).

Merkez Kütüphane ve koleksiyonundan kullanıcıların daha etkin bir şekilde yararlanmalarını sağlayabilmek amacı ile uzman kütüphanecilerimiz tarafından çeşitli fakültelere bilgi ve belge yönetimi konulu dersler verilmektedir. Bu dersler aşağıda sıralanmıştır:

- Tıp Fakültesi – "Kanıt Dayalı Tıp" (Teorik / Pratik)
- Hemşirelik Bölümü – "Tıp ve Sağlık Bilimlerinde Bilgi Erişim" (Teorik / Pratik)

- Eczacılık Fakültesi – “Kütüphane Web Sayfası ve Veri Tabanları Kullanımı” (Pratik)
- Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu – “Tıp Kütüphaneciliği” (Teorik / Pratik)

Evrensel bir kütüphane olmayı amaç edinen Gazi Üniversitesi Merkez Kütüphanesi, bilginin ve bilgi paylaşımının evrensellik ilkesine uyarak; 2006 yılında kütüphaneler arası işbirliği yoluyla yurt içi isteklerde olduğu gibi, Kuzey Amerika, Macaristan, Japonya'ya da kitap ve makale isteklerini ulaştırmıştır.

Sonuç

Geniş okuyucu kitlesine sahip olan Gazi Üniversitesi Merkez Kütüphanesinin temel amacı, kütüphane kullanıcılarının bilgi kaynaklarına en hızlı ve en kolay bir biçimde erişimini sağlamaktır. Üniversitemizin “*Bilgiyi hayata dönüştürür*” ilkesini benimseyen kütüphanemiz basılı kaynakların sağlanmasının yanı sıra, elektronik erişim için son derece yeterli olan teknolojik alt yapısıyla zaman ve mekândan bağımsız olarak hizmetlerini sunmaktadır.

Kaynakça

- Açık Erişim. (2006). 2 Ekim 2006 tarihinde ANKOS Web sitesinden erişildi: <http://www.ankos.gen.tr/acikerisim/cikerisimWEB>
- Ak ve Gülmez (2004, 25-26 Kasım). *Atıf indekslerine göre Türkiye'nin bilimsel yayın performansının analizi: 1980-2003*. III. Ulusal Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi. 28 Eylül 2006 tarihinde <http://iibf.ogu.edu.tr/kongre/bildiriler/2-04.pdf> adresinden erişildi.
- Gazi Üniversitesi*. (2007). 9 Mart 2007 tarihinde <http://www.gazi.edu.tr%3Fsecim=9/> adresinden erişildi.
- Merkez Kütüphane Tanıtım*. (2007). 2 Mart 2007 tarihinde *Gazi Üniversitesi Merkez Kütüphanesi* Web sitesinden erişildi: <http://www.lib.gazi.edu.tr/kuttan.html>
- ULAKBİM. (2006). 2 Ekim 2006 tarihinde adresinden erişildi: <http://arama.ulakbim.gov.tr/wos/index.php?Yil=2006&Index=ALL&Tip=1&command=G%F6ster&cwid=2&order=2&AllnOnePage=>